

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 35290**Nom:** Trastorns de la lectoescriptura**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 4,5**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	Trastorns de la lectoescriptura	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

VERGARA MARTINEZ MARTA

RESUM

El logopeda, com a especialista en comunicació, ha de conèixer els trastorns que es produeixen en la llengua escrita, tant durant el seu aprenentatge com quan ja està consolidada. En el seu àmbit de treball es relacionarà amb altres professionals (psicòlegs, neuròlegs, etc.) que detectaran i avaluaran aquest tipus de trastorns, i haurà de conèixer i manejar la terminologia adequada per a poder interactuar dins de diferents contextos i tindre els coneixements necessaris per a intervenir en aquest camp. Aquests coneixements serviran de base per a l'assignatura "Intervenció en Trastorns de la Lectoescriptura", que s'impartirà en tercer curs.

Per tant, l'objectiu general d'aquesta matèria és introduir l'estudiant en els trastorns de la lectoescriptura, tenint en compte les diferents postures teòriques i procediments. S'oferirà el marc teòric que guie la seua actuació professional en aquest àmbit.

En llengua escrita s'analitzaran en detall els diferents processos relacionats tant amb la lectura com amb l'escriptura, observant-ne la conceptualització i l'aprenentatge. Es treballarà sobre els components i les dificultats que es produeixen durant l'aprenentatge de la lectoescriptura i també sobre altres dificultats relacionades (com l'aprenentatge de les matemàtiques).

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Encara que no s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis, sí que és important que l'alumne conega el desenvolupament del llenguatge normatiu i els seus trastorns, per tal de poder abordar els trastorns que es produeixen en el llenguatge escrit. Concretament, trobarem relacions d'aquesta assignatura amb altres que s'imparteixen en primer curs: Fonaments lingüístics de la Logopèdia, Neurologia i Neuropsicologia general i del Llenguatge, Processos Psicològics Bàsics i Psicologia del Llenguatge.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Comunicar de manera oral i escrita les seues observacions i conclusions al pacient, als seus familiars i a la resta de professionals que intervenen en la seua atenció adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.

Conèixer els trastorns de la lectoescriptura.

Conèixer i valorar de forma crítica la terminologia i la metodologia pròpies de la investigació logopèdica.

Conèixer i valorar de forma crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdica, tant individuals com col·lectius, i establir objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent les diferents etapes evolutives de l'ésser humà, incloent-hi la perspectiva de gènere.

Dominar la terminologia que permeta interactuar eficaçment amb altres professionals.

Explicar i argumentar el tractament seleccionat.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en els entorns escolar, assistencial i sanitari formant part de l'equip professional. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb logopèdia.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció als trastorns específics de l'aprenentatge

- 1.1. Aspectes històrics
- 1.2. Definicions dels trastorns de l'aprenentatge
- 1.3. Classificació
- 1.4. Etiologia

2. La Lectura com a procés cognitiu

- 2.1. El sistema d'escriptura
- 2.2. Reconeixement visual de paraules (RVP)
- 2.3. La fluïdesa lectora
- 2.4. La comprensió de el text

3. Aprenentatge de la Lectura

- 3.1. El sistema d'escriptura
- 3.2. Reconeixement visual de paraules: desenvolupament d'habilitats en descodificació
- 3.3. La fluïdesa lectora: habilitats subjacents
- 3.4. La comprensió de el text: habilitats subjacents

4. Trastorns de la Lectura

- 4.1. Trastorn específic de l'aprenentatge lector: TEAPL o dislèxia
- 4.2. Trastorn específic de la fluïdesa lectora: TEAFL
- 4.3. Trastorn específic de la comprensió lectora: TEACL
- 4.4. Bases neurobiològiques
- 4.5. Classificació i tipus de dislèxia

- 4.6. Etiologia de la dislèxia
- 4.7. Comorbiditat en la dislèxia

5. L'Espectura com a procés cognitiu

- 5.1. Introducció
- 5.2. Espectura de paraules
- 5.3. Composició escrita

6. L'Espectura: aprenentatge i trastorns

- 6.1. Aprenentatge de l'espectura de paraules
- 6.2. Trastorns en l'espectura de paraules
- 6.3. Aprenentatge de la composició escrita
- 6.4. Dificultats en la composició escrita

7. Problemes associats als trastorns de lectoescriptura

- 7.1. Dificultats en l'aprenentatge de les matemàtiques
- 7.2. Problemes afectius i motivacionals associats als TEAP

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	4,50

Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	7,50
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	10,50
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques: presentacions del professorat amb suport audiovisual, explicació dels continguts de l'assignatura i discussió a classe. 30 hores presencials.

Classes pràctiques: presentació de diferents eines d'avaluació: descripció, aplicació i càlcul de puntuacions; anàlisi d'estudis de cas i participació en activitats de tipus pràctic sota supervisió. 15 hores presencials.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació serà el mateix tant per a la primera com per a la segona convocatòria.

SE1 70 %: Valoració dels continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites. Aquest apartat suposarà el 70 % de la qualificació final (recuperable en C2 si se suspén en C1). Caldrà aprovar aquest apartat per a superar l'assignatura.

SE2 25 %: L'assistència a les sessions pràctiques i la realització/lliurament de les tasques indicades en cada sessió. L'assistència a les pràctiques és obligatòria i, per a aprovar, caldrà assistir com a mínim al 80 % de les sessions. La no assistència haurà d'estar justificada per causes de força major degudament documentades (problemes de salut sobrevinguts, defunció d'un familiar fins al tercer grau, citació judicial, examen oficial, acompanyament d'un familiar de primer grau per motius mèdics). (recuperable en C2 si es suspén en C1 mitjançant examen pràctic). Caldrà aprovar aquest apartat per a superar l'assignatura.

SE3 5 %: Assistència i participació activa en les classes i/o en les activitats d'aula que es proposen (no recuperable).

Davant de pràctiques fraudulentament, es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentament a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83sp.pdf>

Tal com indica la normativa d'assignació de Matrícules d'Honor, aquesta es concedirà per estricta ordre de nota. En cas d'empat, s'atorgarà la Matrícula a l'alumne/a amb millor qualificació en l'apartat SE1. Si es manté l'empat, s'utilitzarà la qualificació de l'apartat SE2. Si finalment totes aquestes puntuacions foren iguals, el/la professor/a podrà proposar una prova addicional als alumnes implicats.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- Defior, S., Serrano, F., y Gutiérrez, N. (2015). Dificultades específicas de aprendizaje. Madrid: Síntesis.
- SORIANO, M. (2014). Dificultades en el Aprendizaje. Granada: GEU.
- Dehaene, S. (2014). El Cerebro Lector (5ª Ed.). Argentina: Siglo XXI Editores.

Complementèria

- JIMENEZ, J.E; y ORTIZ, M.R. (2001). Conciencia fonológica y aprendizaje de la lectura: Teoría, evaluación e intervención. Madrid. Editorial Síntesis.
- MIRANDA, A., VIDAL-ABARCA, E. y SORIANO, M. (2000). Intervención psicoeducativa en estudiantes con dificultades de aprendizaje. Madrid. Pirámide.
- Dehaene, S. (2015). Aprender a leer: de las ciencias cognitivas al aula. Buenos Aires: Siglo XXI Editores.
- Wolf, M. (2008). Cómo aprendemos a leer: historia y ciencia del cerebro y la lectura. Barcelona: Ediciones B.
- Dehaene, S. (2019) ¿Cómo aprendemos? Los cuatro pilares con los que la educación puede potenciar los talentos de nuestro cerebro. Buenos Aires: Siglo Veintiuno Editores.